

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy :

665.7

Hely :

Idő :

"1952"

Személy :

Heiyszám :

Az idén újabb kilencezer budapesti lakásba vezetik be a gázt

Felelet egy háziasszony kérdésére

Még a mult évben történt. Osz derekán járhatott az idő, mikor megjelentek a ház előtt a Gázművek emberei és mindenféle csöveket meg szerzők raktak le egy kocsiról. Mindenki örült a Dobozi-utca 7. szám alatti házban, csak Spitzer néni vont meg a vállát. Ő ugyan nem örült, sőt egyenesen haragudott. Hogyisne. Negyvenhat esztendőn keresztül lakik itt, a házban, de soha még csak szoba sem került a gáz. Minek is. Ahogy eddig megvolt nélküle, meglesz ezután is. Mikor a szép, csillogó gáz-tűzhelyet beállították a konyhába, megenyhült egy kicsit. De aztán, hogy főzni kezdett rajta, szidta még azt is, aki kitalálta az egészet. Mert éppen csak egy kis időre átszaladt valamiért a szomszédba és mire visszajött, égett zsírszag csapta meg az orrát: *kijutott a leves.*

Azóta sok minden történt. Most, hogy beszélgetünk vele a gáz bevezetéséről, szégyenlős mosoly bujkál az arcán.

— Örülök már én is a gáznak — mondja —, nem kell azóta cipekedni a szénrel meg a fával. Mert kicsit bizony már nehezemre is esett, hiszen a hetvenhetedik évet taposom.

Mikor elbúcsúzunk, kicsit zavarban van, látszik, hogy akar valamit mondani, csak valahogy nem jön a nyelvére. Végül is kimondja: „Már nagyon megbarátkoztam a gázzal. Most már csak azt szeretném tudni hogyan jut az el ide...”

Ahol a szénből gáz lesz

Igy történt, hogy elindultunk az Obudai Gázgyárba — feleletet adni Spitzer néni kérdésére. Az udvaron valóságos szénhegyek tűnnek elénk. Egy szállítóberendezés segítségével a szenet a hatalmas méretű generátorokba szállítják. Itt termelik — hazai barnaszénből — a generátorgázt. Kisérőnk, Nagy elvtárs szakszerűen elmagyarázza, hogy az így nyert gáz

Forrás: <i>Világosság</i>			
<i>Budapest 1952 T. 26</i>			
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)

egy részét a kemencék fűtésére használják. A kemencék, vagyis a „blokkok” kamrákra vannak osztva. Egy ilyen kamrában pontosan egy vagon szén fér el. A kamrákat légmentesen lezárják, mikor is a benne lévő külföldi kőszén a generátorgáz elégetésével — „koksosítják”. Megkapó látvány, amikor már a kész kokszt „kittelik” a kamrából. Hatalmas gép egy nagy kar segítségével maga előtt nyomja a koksztömeget, amely úgy hat, mint egy vörösen izzó fal. Innen elszállítják egy kocsival, darabokra törik és lehűtik a kokszt.

Több emelet magasságban, a kemence tetején állunk. A szél most zöldecsipetű füstöt csapott az arcunkba.

A kemence tetején fontos munka folyik: Schwetz elvtársnő, laboráns, optikai műszerrel ellenőrzi a kamrák belsejében izzó kőszén hőfokát.

Kinyitották a „pipát”. Mellettünk Schwetz elvtársnő, laboráns, műszerek segítségével egy kőralakú nyilvános keresztül ellenőrizi a kemence hőfokát.

— Még ezelőtt egy évvel magam is csak mint háziasszony ismertem a gázt — mondja mosolyogva, — ma pedig már itt állok a „bölcsőjénél”...

A kemencék után a szívóházat tekintjük meg. Nagy gázszívók járnak itt nyugodt zúgással. Látni csak három gépet lehet, amelyek közül kettő dolgozik állandóan és mégis ez a szive az egész gázszolgáltatásnak. A gáz rendkívül sok bonyolult állomáson jut még keresztül. Az ember nem is hinné, milyen sok minden van a szénben: benzol, szalmiák, amóniák, naftalin és más hasznos vegyi anyagokat fognak fel különféle berendezések segítségével.

Ezerkilométeres vezeték Budapest utcái alatt

Bizony, napokat kellene eltölteni a hatalmas telepen, hogy az ember tőviről hegyire kikémlelje, teljesen magga előtt lássa a gázéllátás munkáját. Két hatalmas csövön indul a gáz a város felé, a fogyasztók lakásaiba. Sokan nem is hinnék, hogy Budapest utcái alatt a gáz vezetésére, szétosztására több mint ezer kilométer hosszúságú csövet fektettek le. Olyanok ezek a csővezetékek, mint a hajszálerek az emberi testben: behálózzák a város jórészét.

A gáz elosztását a Gázszolgáltató

Vállalat végzi. Váli elvtárs, a vállalat főmérnöke elmondja, hogy az utolsó két esztendőben 40 százalékkal emelkedett a gázfogyasztás, amelyből természetesen a legnagyobb mennyiséget az ipar fogyasztja. Budapest háztartásainak eddig egyharmad részét látták el gázzal. A csőhálózat mentén azonban még 70.000 olyan lakás van, amely a múlt bűne miatt nem kap gázt. Különösen a belső városrészek utcáiban volt szokás, hogy a háziurak a jölfizető és a főfronton lakó bérlőknek bevezették a gázt, az udvari lakásokban pedig fa- és egyéb tüzeléssel kintlódta. A Gázszolgáltató Vállalat természetesen, a tanács segítségével további hatezer régi és háromezer új lakásba vezeti be a gázt.

Sok ember áldozatos, kemény munkája nyomán jut el a gáz a budapesti dolgozók lakásába. Nem egyszer mérgező gáz tödul ki a főrések helyén a vezetékekből és a Gázszolgáltató Vállalat dolgozói, sokszor életük kockáztatásával, gázálarcban, mélyaknában dolgoznak a gázellátás zavartalanágáért.

A gázfogyasztás hatalmas növekedése természetesen nagymennyiségű szénre igényel. A budapesti háziasszonyok főzés közben gondoljanak arra: ha csak 3 köbméter gázzal fogyasztanak havonta kevesebbet, 8000 tonna drága, külföldi köszönet takarítanak meg. A gáz a budapesti háziasszonyoké, a megtakarított szén pedig, amit visszaadhatnak, ajándék az országnak.